

Program Aid for Trade – Ukraine (AfTU či Trade for Ukraine) - projekty na podporu rozvoje obchodní a hospodářské spolupráce a poválečné obnovy Ukrajiny v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu

Vláda ČR svým usnesením ze dne 12. října 2022 č. 855 schválila Program humanitární, stabilizační, rekonstrukční a hospodářské asistence Ukrajině v letech 2023-2025.

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO) jako garant rozvoje hospodářské spolupráce s Ukrajinou je gesčně příslušné k implementaci programu AfTU. Zahájení programu se předpokládá v roce 2023.

Obecné

Záměrem programu AfTU je aktivně přispět k rozvoji obchodní a hospodářské spolupráce mezi ČR a Ukrajinou a českými a ukrajinskými společnostmi, ekonomickému a sociálnímu rozvoji, zvláště na úrovni regionů, k ochraně životního prostředí při obnově válkou poškozené a zničené ekonomické, ekologické a sociální sféry.

V rámci AfTU budou realizovány takové projekty, jejichž podstata bude odpovídat šesti hlavním kategoriím Aid for Trade, a to:

- 1) **Obchodní politika a regulace** (Trade policy and regulation, TPR) – pomoc při vytváření obchodních politik, při účasti na obchodních jednáních a při implementaci obchodních dohod.
- 2) **Rozvoj obchodu** (Trade development, TD) -propagace investic, analýzy a podporu při rozvoji obchodu službami, finanční služby spojené s obchodem a další.
- 3) **Infrastruktura související s obchodem** (Trade-related infrastructure) - budování fyzických kapacit, infrastruktury – sklady, silnice, přístavy, telekomunikace, atd.
- 4) **Budování produkčních kapacit** (Production capacity building) - posilování jednotlivých sektorů, podpora podnikatelům při obchodu a vytváření příznivého podnikatelského prostředí.
- 5) **Asistence související se strukturálními změnami v obchodu** (Trade-related Adjustment) - podpora při změně způsobené liberalizací - eroze preferencí, ztráta fiskálních příjmů, zhoršující se směnné relace.
- 6) **Další potřeby týkající se obchodu** (Other Trade-related Needs). Jedná se o analogii chápání Aid for Trade v jeho širším významu (wider Aid for Trade).

Cíle Programu AfTU

Míra škod způsobených válkou na Ukrajině daleko přesáhne kapacity ukrajinského státu tyto škody odstranit a finančně pokrýt výhradně z vlastních zdrojů. K financování rekonstrukce a obnovy poválečné Ukrajiny bude použita řada fondů a finančních nástrojů. Cílem programu AfTU je pomoci Ukrajině s nápravou škod způsobených válkou prostřednictvím zapojení českých společností do těchto rekonstrukčních prací s potenciálem vytváření obchodních vazeb mezi českými a ukrajinskými subjekty. Spolupráce financovaná v rámci programu bude zaměřena na potřebné sektory. Českým realizátorům bude nabídnuta možnost prezentovat a předat ukrajinským partnerům své technologie, výrobky, služby a know-how prostřednictvím konkrétní aplikace řešení v rámci jednotlivých projektů. Jednou z poptávaných forem AfTU mohou být

referenční stavby/dodávky, a to i v jednotlivých fázích jejich realizace. Z úspěšné dodávky, resp. realizace projektu vzniká potenciál pro navázání dalších obchodních vztahů.

Fáze realizace projektu v rámci programu AfTU

1. Shromáždění návrhů projektů a výběr projektů k realizaci
2. Zadání veřejných zakázek na realizátora jednotlivých projektů
3. Výběr realizátora a podpis smlouvy o realizaci projektu
4. Realizace projektu
5. Předání výsledků projektu a podepsání předávacího protokolu, vypracování hodnotící zprávy a vyjádření ZÚ
6. Akceptace a konečná fakturace

1. Shromáždění návrhů projektů a výběr projektů k realizaci

O projekt programu AfTU může podat žádost jakýkoliv subjekt veřejné správy Ukrajiny (ideálně ministerstvo nebo některá z jím řízených vládních agentur pro určitý sektor, region či municipalita, případně český nebo ukrajinský podnikatelský subjekt prostřednictvím příslušného státního orgánu atd.).

K podání návrhů na projekty programu AfTU využije zahraniční partner formulář „*Project Identification Form – Aid for Trade – Ukraine*“, který mají k dispozici ZÚ Kyjev, GK Lvov a zahraniční kanceláře CzechTrade na Ukrajině. Podacím místem pro návrhy na projekty jsou ZÚ Kyjev, GK Lvov společně s dalšími případně zřízenými ZÚ na Ukrajině, zahraniční kanceláře CzechTrade na Ukrajině a event. ZÚ Kišinev a ZÚ Tbilisi. Důležitou roli v identifikaci a monitoringu projektů tak budou mít ZÚ Kyjev, GK Lvov společně s dalšími případně zřízenými ZÚ (event. ZÚ Kišinev a ZÚ Tbilisi) a zahraniční kanceláře CzechTrade na Ukrajině. Příslušný ZÚ, GK, či zahraniční kancelář CzechTrade zasílá shromážděné návrhy se svým stanoviskem/doporučením na MPO, Odbor podpory exportu (51400).

Zasílání návrhů na projekty probíhá průběžně. Jiné doručení návrhů na projekty není možné.

Na základě obdržených identifikačních formulářů sestavuje MPO ve stanovených čtvrtletních intervalech, tj. k 31.3., 30.6., 30.9. a 31.12. příslušného roku seznam vhodných projektů k realizaci. Ve výjimečných případech může být návrh na projekt posouzen individuálně, mimo čtvrtletní interval.

Seznam projektů vhodných k realizaci vybírá minimálně 3členná komise sestavená z pracovníků MPO s přihlédnutím k doporučení zastupitelského úřadu či ZK CzechTrade. O názor na jednotlivé projekty může komise požádat členy Business klubu Ukrajina, Hospodářskou komoru, Svaz průmyslu a dopravy či jiné oborové asociace či odborníky z dané oblasti, či rozšířit komisi o tyto členy.

MPO informuje o konečném seznamu vybraných projektů MZV/Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci (koordinátor ZRS ČR), příslušné podací místo návrhu na projekt, případně další subjekty.

2. Zadání veřejných zakázek na realizátora jednotlivých projektů

MPO, jako zadavatel, bude realizovat zadávací řízení na výběr realizátorů jednotlivých projektů, která jsou zcela otevřená a přístupná všem zájemcům, kteří projeví zájem a předloží svoji nabídku. Všechna výběrová řízení budou uveřejněna na profilu zadavatele.

Projekty lze rozdělit dle předpokládané hodnoty jednotlivých veřejných zakázek na skupiny:

- a) projekty na dodávky a služby s hodnotou do 2 mil. Kč bez DPH – veřejné zakázky malého rozsahu
- b) projekty na dodávky a služby s hodnotou od 2 mil. Kč bez DPH do 3 653 000 Kč bez DPH – podlimitní veřejné zakázky
- c) projekty na stavební práce s hodnotou do 6 mil. Kč bez DPH – veřejné zakázky malého rozsahu
- d) projekty na dodávky a služby s hodnotou nad 3 653 000 Kč bez DPH do 10 mil. Kč bez DPH – nadlimitní veřejné zakázky

Veřejné zakázky malého rozsahu budou zadávány v souladu s aktuálně platným opatřením ministra průmyslu a obchodu, kterým se vydává Metodika veřejných zakázek a v souladu se zásadami uvedenými v § 6 zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejné zakázky podlimitní a nadlimitní budou zadávány v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s aktuálně platným opatřením ministra průmyslu a obchodu, kterým se vydává Metodika veřejných zakázek.

Hodnotící komise je složena ze zástupců MPO.

3. Výběr realizátora a podpis smlouvy o realizaci projektu

O výběru realizátora projektu rozhoduje, na základě hodnotících kritérií uvedených v zadávací dokumentaci, příslušná hodnotící komise z řad pracovníků MPO, u veřejných zakázek nad 2 mil. Kč bez DPH může být členem hodnotící komise i externista.

Na základě doporučení hodnotící komise uzavře zadavatel s vítězným uchazečem smlouvu o realizaci projektu AFTU. Ve smlouvě bude stanovena m.j. celková vysoutěžená cena projektu, předmět projektu, konkrétní úkoly, aktivity a kroky, které musí realizátor v rámci projektu vykonat, povinnosti objednatele i realizátora, jakož i veškeré obchodní, platební a další smluvní podmínky.

Další zásadní komunikace v rámci jednoho projektu mezi zahraničním partnerem a realizátorem projektu probíhá přes podací místo, kde byl vyplněný identifikační formulář na projekt podán.

4. Realizace projektu

Neprodleně po podpisu smlouvy o realizaci je zahájena vlastní realizace projektu, která probíhá na základě věcného, časového a finančního harmonogramu, který bude součástí smlouvy o realizaci projektu a který realizátor projedná s žadatelem o projekt.

Předmět/výstup projektu může mít formu referenčních staveb, dodávek zařízení, vypracování studií proveditelnosti, analýz, školení, workshopů, kulatých stolů atd. Tímto způsobem jsou partnerům na Ukrajině předávány stavby, dodávky, požadované české know-how, odborné informace, zkušenosti atd. Realizace projektu probíhá v souladu s ukrajinskými právními předpisy a standardy s dlouhodobým cílem je přibližovat standardům a normám Evropské unie.

Realizace projektu musí být dokončena ve lhůtě 12 kalendářních měsíců od data podpisu smlouvy. Vzhledem k charakteru projektů AFTU a v případě potřeby (s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině) je možnost prodloužení doby realizace projektů o dalších 12 kalendářních měsíců bezprostředně navazujících na uplynutí původní doby realizace, aby mohly být efektivně využity finanční prostředky alokované pro AFTU.

Po dobu trvání realizace projektu jsou prováděny kontroly ze strany zadavatele. Zadavatel může svěřit kontrolu průběhu realizace projektu příslušnému ZÚ, GK, zahraniční kanceláři CzechTrade.

Realizátor zajistí vhodný způsob informování nebo medializace, že se jedná o projekt financovaný v rámci AfTU ze strany MPO.

5. Předání výsledků projektu a podepsání předávacího protokolu, vypracování hodnotící zprávy a vyjádření ZÚ

Po dokončení realizace je předmět/výstup projektu, definovaný ve smlouvě o realizaci, předán ukrajinskému partnerovi, který o projekt žádal. Předání projektu probíhá v souladu s jednotlivými etapami realizace definovanými ve věcném, časovém a finančním harmonogramu realizace projektu, o čemž je sepsán předávací protokol. Podpisem předávacího protokolu potvrdí ukrajinská strana, že předmět projektu byl proveden v souladu s ukrajinskými právními předpisy a standardy s dlouhodobým cílem je přibližovat standardům a normám Evropské unie, že je bez závad, odpovídá požadovaným parametrům, rozsahu, kvalitě a veškerým dalším podmínkám vyplývajícím ze smluvní dokumentace. Současně ukrajinská strana přebírá plnou odpovědnost za další funkčnost a nakládání s předmětem projektu.

Realizátor rovněž vypracuje závěrečnou hodnotící zprávu podle předepsané osnovy, kterou předá zadavateli. Kopii zprávy předá ZÚ Kyjev, GK Lvov, případně kanceláři CzechTrade. Současně MPO požádá ZÚ Kyjev, GK Lvov, případně kancelář CzechTrade o zaslání jejich vyjádření k realizaci projektu.

Spolu se závěrečnou hodnotící zprávu realizátor předá zadavateli předávací protokol podepsaný jím a zahraničním partnerem – iniciátorem projektu, prokazujícím řádné dokončení projektu, příp. další doklady, foto dokumentaci apod.

6. Akceptace a konečná fakturace

MPO, na základě posouzení všech výše uvedených dokumentů včetně vyjádření příslušného zastupitelského úřadu či zahraniční kanceláře CzechTrade, může akceptovat realizaci projektu, případně vyžádat jeho doplnění, či úpravu.

Konečnou fakturaci s vyúčtováním a všemi účetními doklady realizátor (po akceptaci realizace projektu ze strany MPO) předá na MPO. Učiní tak nejpozději do data dokončení realizace projektu, stanovenému ve smlouvě o realizaci.

Možnost zálohových faktur se nepřipouští.

Na základě obdržených podkladů MPO následně po ukončení realizace projektů v příslušném roce vypracuje jejich závěrečné hodnocení. Závěrečné hodnocení bude vypracováno i po ukončení celého programu AfTU.